

Krever stans i bombinga av Gaza: – Norge må gjøre mer for Palestina

Foto: Brage Aronson.

Solberg-saken:

– Den største politiske skandalen i moderne tid

Foto: Stortinget/CC BY-NC-ND 2.0.

Charlotte Therkelsen blir ordfører i Kragerø:

– Tror veldig på kort avstand mellom politikere og befolkningen

Foto: Inne Pedersen.

Leder:

“Når verden føles mer utrygg enn på lenge er det viktig å tilhøre et fellesskap hvis ikke avmaktsfølelsen skal ta overhånd.”

Reidar Strisland, partisekretær i Rødt



Pølseser og politikk:

“Ansatte i kassa på Rema har ikke en krone å tjene på lave trygder.”

Mímir Kristjánsson, Stortingsrepresentant





Reidar Strisland
reidar@roedt.no
Partisekretær i Rødt

Samhold må til

Leder

Det er ikke mye som går riktig i riktig retning i verden for tida. Årene med pandemi, nedstengning og usikkerhet har blitt avløst av den ene krisa etter den andre. Lite tyder for eksempel på at verken Norge eller verden for øvrig kommer til å nå FNs klimamål, og den siste tiden har konsekvensene av klimaproblemene begynt å slå ut for fullt i form av flom, tørke, hetebølger og annet ekstremvær.

I Palestina raser krigen som aldri før og en diplomatisk løsning på konflikten virker fjernere enn noensinne. Rapportene fra Gaza, der millioner av sivile holdes innesperret på et område på størrelse med Oslo, gjør inntrykk. Samtidig har krig rykket mange hakk nærmere oss selv med Vladimir Putins folkerettsstridige angrep på Ukraina. Alt tyder på at også ukrainernes kamp for frihet og selvstendighet kommer til å bli langvarig.

På hjemmebane går vi gjennom den største økningen i økonomiske og sosiale forskjeller siden annen verdenskrig. Fattigdommen er tilbake i Norge og hver dag kan vi lese nye historier om helt vanlige nordmenn som ikke har råd til mat. Samtidig er tilliten til politikerne tynnslett. Skandale etter skandale skaper et inntrykk av en politikerklasse som bare er ute etter å mele sin egen kake.

En viktig ting å huske på er at de krisene som nå herjer er menneskeskapt. De har ikke oppstått som følge av noen naturlov – de er resultat av politikk. Det betyr at det er mulig å skifte kurs. Det er mulig å lykkes med en grønn omstilling hvis vi bare lar hensynet til naturen stå over hensynet til kortsiktig profitt. Det er mulig å holde verdens ledere ansvarlig og presse dem til å respektere folkeretten. Det er mulig å velge andre politikere enn de som tror at markedskreftene skal løse alle problemene for oss.

I ei tid der verden føles mye mer utrygg enn på lenge, er det viktig å tilhøre et fellesskap hvis ikke avmaktsfølelsen skal ta overhånd. Det fellesskapet ønsker Rødt å være. Rødt skal være et verksted for alle som vil bidra til den kursendringen verden så sår trenger for at vår samtid skal bli noe mer enn katastrofenes tidsalder. Det er et større behov enn noensinne for folk og bevegelser som våger å tale makta midt imot, som har mot til å tenke annerledes, som har vilje og evne til å forandre verden. Du er velkommen til å være med!

Rødt Nytt

Redaktør:
Brage Aronsen
brage@roedt.no

E-post:
roedt@roedt.no
Telefon: 22 98 90 50
Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)

Trykkeri: Nr1Trykk

Utgiver: Rødt
Storgata 33C
0184 Oslo



Inhabil: Tidligere statsminister Erna Solberg (H). Foto: Benjamin A. Ward/Stortinget/CC BY-NC-ND 2.0.

Demokrati

Brage Aronsen brage@roedt.no

Rødts medlem i kontrollkomiteen på Stortinget, Seher Aydar, mener Solberg-saken er den største politiske skandalen i moderne tid. Nå er hun opptatt av at saken får konsekvenser.

Tilliten til norske politikere var allerede tynnslett etter skandalene knyttet til reiseregninger, pendlerboliger og venneansettelser da nyheten om Erna Solbergs inhabilitet da hun var statsminister begynte å rulle. Gjennom en serie avsløringer ble det kjent at hennes ektemann Sindre Finnes har drevet storstilt aksjehandel mens Solberg var statsminister.

– Denne saken vitner om en politikerklasse som lever i en verden ganske fjernt fra vanlige folk. Høyrefolk snakker som om det var en menneskerett å eie aksjer. Men vet du hva? Hvis du skal være statsminister i Norge må du faktisk sørge for at ektemannen din ikke har eierinteresser i selskaper du kan avgjøre skjebnen til, sier Seher Aydar, stortingsrepresentant og medlem av kontroll- og konstitusjonskomiteen på Stortinget.

– Det er påfallende at Høyre satt på denne saken og unnlot å svare på kritiske spørsmål til etter valget.

Hvordan har det vært å jobbe med denne saken i kontrollkomiteen?

– Det har vært krevende, nesten overveldende. Det er jo et sakskompleks som vokser for hver dag som går. I takt med at Høyre og Erna Solberg har blitt presset fra skanse til skanse, har det kommet nye opplysninger på løpende bånd som har gjort saken stadig mer alvorlig. Men på grunn av sakens alvor har det vært avgjørende å komme til bunns og få alle fakta på bordet. Jeg har følt på et stort ansvar for å bidra til det.

– Rødt har fra dag én vært pådriver for å behandle disse sakene prinsipielt og grunnleggende, fordi folk som sitter i regjering skal forvalte fellesskapets ressurser og ta avgjørelser med stor

betydning for folks liv og hverdag. Da må vi kunne ha tillit til at de ikke misbruker posisjonene sine til å mele sin egen kake. Det var bakgrunnen for at Rødt tok initiativ til at vi også skulle gå tilbake i tid for å se på rutinene og praksisen gjennom skiftende regjeringer. I dag ser vi at det var veldig lurt.

Fortsatt ubesvarte spørsmål

Høyre har rettet pekefingeren både mot Sindre Finnes og Statsministerens kontor. Aydar kjøper imidlertid ikke at Solberg har vært et offer for ektemannens løgner.

– Erna Solberg må slutte med ansvarsfraskrivelsen. Det er ingen tvil om at det er statsministerens eget ansvar å sørge for at hun ikke er inhabil på grunn av familiens eierinteresser. Det er også derfor denne saken framstår som mer alvorlig nå enn i begynnelsen. Nå vet vi at Erna Solberg har behandlet saker som angår selskaper hun *visste* at ektemannen eide aksjer i.

– Solberg var øverste ansvarlige i å gi Hydro en gullkantet konsesjon som fritok kraftverkene deres fra normalt hjemfall, slik at grunneiere og vertskommunene i Røldal-Suldal ikke skulle bli kompensert for miljødeleggelsene der og Hydro ikke må søke ny konsesjon og betale for moderne miljøkrav. Dette var enormt omstridt, har gjort lokalbefolkningen rasende og gitt enorme ekstraintekter til Hydro.

– Erna Solberg visste at ektemannen eide Hydro-aksjer for beløp tilsvarende den årlige minstesatsen for arbeidsavklaringspenger. I offentlige kilder stod ektefellen som Hydro-aksjonær hvert eneste år Solberg var statsminister. Det kan virke som at Høyre tror at Solberg kan komme seg unna dette med et skuldertrekk. Jeg har til gode å se dem ta denne saken på alvor.

– Ut fra informasjonen Solberg innrømmer at hun hadde, burde hun ikke tatt i saker som angikk Hydro i det hele tatt. Dette er den største politiske skandalen i moderne tid. Hadde dette blitt kjent mens Solberg var statsminister, måtte hun ha gått av, sier Aydar.

Har vi kommet til bunns i saken nå?

– Nei, det er fortsatt mye som er uklart når det kommer til habilitetsbruddene til Solberg. Men

– Hadde dette blitt kjent mens Solberg var statsminister, måtte hun ha gått av

Høyre har ikke akkurat bidratt til klarhet med sine gjentatte forsøk på å kontrollere informasjonsflyten.

– Et spørsmål som fortsatt står ubesvart er at det virker som om det kun er Erna Solberg selv og Høyres egne folk som har vurdert henne til å være habil, blant annet i saken knytta til Norsk Hydro. Solberg har, så vidt vi vet, ikke bedt embetsverket ved Statsministerens kontor (SMK) eller Justisdepartementets lovavdeling om å vurdere hennes habilitet – til tross for at SMK hadde ført opp Hydro på en liste over selskaper statsministeren måtte være ekstra oppmerksom på. Vi trenger å få svar på hvorfor hun ikke har brukt de mulighetene som finnes i systemet for habilitetsvurderinger.

Trenger mer åpenhet, mer kontroll

Økokrim har varslet pressekonferanse for å fortelle hvorvidt de reiser tiltale mot Sindre Finnes eller ikke fredag 3. november, dagen etter at Rødt Nytt går i trykken. Men for Aydar er ikke saken over før den har fått politiske konsekvenser.

Hva skjer videre i saken nå?

– Først skal vi ha en ny kontrollhøring 7. november. Så skal kontrollkomiteen behandle saken og konkludere. For Rødts del viser aksjesaken at det er behov for et overordna oppgjør for å sikre mer åpenhet og kontroll. Det er nødvendig for at maktbalansen mellom den politiske eliten og velgerne ikke skal bli enda skjevere.

– Derfor har Rødt stilt et forslag på Stortinget om en tiltakspakke for å styrke habilitetsreglene og gjenreise tilliten til demokratiet. Der går vi blant annet inn for et forbud mot kjøp og salg av aksjer for statsråder, statssekretærer og politiske rådgivere, og for ektefeller og samboere. Vi har også foreslått bedre rutiner og kontroll med habilitetsreglene, med erklæringer ved tiltredelse, oppnevninger og bevilgninger, samt at aksjeregisteret for regjering og storting forbedres med krav til løpende og utfyllende registrering, og et søkbart arkiv.

– Ikke minst mener Rødt at habilitetsbestemmelsene i forvaltningsloven må strammes inn, at habilitetsvurderinger fra embetsverket må skriftliggjøres, og at det sikres nødvendig innsyn i regjeringas habilitetsrutiner.



Storingsrepresentant: Seher Aydar er medlem av Kontroll- og konstitusjonskomiteen på Stortinget. Foto: Ihne Pedersen.

– Skjønner godt at folk blir forbanna

Selv om saken rundt Finnes' aksjekjøp er ekstraordinær, mener Aydar at den føyer seg inn i en lang rekke saker knyttet til habilitetsbrudd og misbruk av frynsegoder. Sakene er alvorlig først og fremst fordi de truer velgernes tillit til demokratiet.

Er norske politikere bare ute etter å berike seg selv i størst mulig grad?

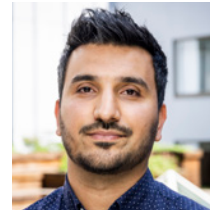
– Jeg kan i hvert fall forstå at folk kan det inntrykket. Det er enkelte politikere som har misbrukt makt og det virker som at de har vært ute etter å berike seg selv. Jeg vil likevel si at vi først og fremst har et systemproblem. Over tid har vi latt det vokse fram en privilegert politikerklasse som lever liv fullstendig avkoblet fra den virkeligheten folk flest lever i. Mens vi har vist toppolitikere blind tillit, utsettes fattige og syke for mistillit og mistenkeliggjøring i møte med velferdsstaten og Nav-systemet. Jeg skjønner veldig godt at folk blir forbanna.

– Skal vi unngå at mistilliten til politikerne og til demokratiet vokser, må vi hindre at de folkevalgte drar fra folket de er valgt av. Det innebærer mindre privilegier, strengere regler, mer åpenhet og kontroll.

– Personlig tror jeg også det hadde vært en fordel med flere folkevalgte som ikke var rike fra før. Når du kommer fra eliten og aldri har hatt en vanlig jobb i hele ditt liv er det ikke så lett å vite hvor skoen trykker.



Rødt Norge rundt



Oslo:

Tar ikke fattigdommen inn over seg

Stadig flere har ikke nok penger til mat, og må så i kø for å få utlevert en pose matvarer. Men i Oslo er det ikke nok mat til alle. Det melder Dagsavisen.

– Løsningen er først og fremst å få ned regningsbunken til folk. Få ned leieprisen på boliger, øke sosialsatsene i Oslo til et nivå folk kan leve av. Det er vårt mål, sier Siavash Mobasher.



Drammen:

Vil sikre vilkårene i utelivet

Etter initiativ fra Fellesforbundet vil Rødt jobbe for for bedre kontroll av lønnsavtalene til ansatte i serveringsbransjen.

– Det bør være en god idé å kontrollere dette når myndighetene uansett gjennomfører skjenkekontroll og tilsyn i bransjen, sier kommunestyrerepresentant Jørgen Harboe Wilhelmsen til Drammen Live 24.

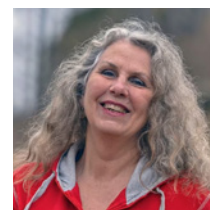


Bodø:

Alene mot Høyre

Rødts Andreas Tymi var den eneste representanten som stemte mot at Odd Emil Ingebrigtsen (H) skulle bli ordfører i Bodø. Til og med Ap og SV støttet den ferske Høyreordføreren.

– Vi visste jo før møtet i dag hvem som kom til å få flertall i ordførervalget. Men det å ikke engang stille en motkandidat, eller vise at de ikke er enige, det er en svak start på opposisjonskampen i bystyret, sier Tymi til Avisen Nordland.



Agder:

Kutt i politikerlønna nedstemt

Rødt og SV i Agder ville ikke gi seg selv høyere godtgjørelse, men fikk ikke med seg mange nok i det ferske fylkestinget.

– Vi foreslår i stedet å ta utgangspunkt i folketrygdens grunnbeløp. Vi har foreslått 8G. Da unngår vi å passere den magiske grensa der vi skal ha millionlønn for folkevalgte, sier fylkestingsrepresentant Lisbeth Raanes Hansen til Lindesnes Avis.



Pølseser og politikk

Mímir Kristjánsson er forfatter og stortingsrepresentant for Rødt.

Friske og syke, sammen mot de rike

16. oktober kom Tonje Brenna ut på slottsplassen som ny arbeidsminister, etter at hun hadde brukt en uke på å angripe «delers av venstresiden som snakker for mye om nivået på ytelses». Brenna mener må Ap snakke «mer til bredden av befolkninga», det vil si «de aller fleste av oss som står opp hver morgen og går på jobb».

Denne gruppa må ifølge Brenna være sikre både på at «politikkerne bruker våre skattepenger på en fornuftig måte, til det beste for de mange» og at «kravene som stilles til meg, de stilles også til andre». Sagt i klartekst: Vanlige arbeidsfolk må føle seg trygge på at ikke skattepengene deres blir sløst bort i trygdesystemet på folk som ikke gidder å stå opp om morgenen. Det er i alle fall sånn Tonje Brenna og ledelsen i Arbeiderpartiet tror det henger sammen.

Samme dag som Brenna ble ny arbeidsminister var det budsjett høring i arbeids- og sosialkomiteen på Stortinget. Der tok LO, med over én million medlemmer, til orde for en gjennomgang av trygdeytelsene med sikte på styrking. YS, som organiserer mange lavtlønte, ba om en ekstra kriseutbetaling til de som lever på minstesatser. Fellesforbundet slo fast at personer som har behov for statlige ytelses, ikke kan leve i fattigdom. Av samtlige framkomte var det bare én som eksplisitt tok til orde for at ytelsene må holdes i sjakk for å understøtte arbeidslinja. Det var NHO.

Det er ikke uvanlig at arbeidsfolk og trygda blir satt opp mot hverandre på den måten Brenna nylig gjorde. Lavtlønte brukes ofte som brekkstang for å holde trygdene nede. Elin Ørjasæter skrev nylig i Nettavisen at «de trygdede er en del av lønnsadelen» og hevdet at det er hun som sitter «i kassa på Rema og tjener 285.000 kroner i året før skatt» som må betale for «trygdebruken».

Men de ansatte på Rema har ikke en krone å tjene på lave trygder. Tvert imot er det de lavtlønte som ender på Navs minstesatser. Mens Brenna og Ørjasæter kan se fram til behagelige pensjonistliv med nedbetalte lån og vin på verandaen, må hun i kassa på Rema belage seg på å leve på en såkalt garantipensjon langt under fattigdomsgrensa.

Tonje Brenna har fått en skeiv start som arbeidsminister med sitt forsøk på å drive splitt og hersk mellom arbeidsfolk i jobb og arbeidsfolk i Nav-systemet. Framover bør parolen heller være: Friske og syke, sammen mot de rike.

En lengre versjon av denne teksten stod på trykk i Klassekampen 18.10.23



– Mange står opp om morran for å stå i matkø

Får kjøft: Arbeidsminister Tonje Brenna (Ap). Foto: Erlend C. L. Birkeland/Arbeiderpartiet/CC BY-ND 2.0.

Fattigdom

Ingrid Andrea Holland ingrid@roedt.no

– Ingen har blitt uføretrygda fordi de er late og ikke gidder å stå opp om morran, sier Johanna Engen. Derfor startet hun kampanjen #jegharståttopp på Facebook.

Johanna Engen er 75 år, minstepensjonist, medlem av Fattighuset og bor alene i en kommunal leilighet i bydel Gamle Oslo. Etter å bli uføretrygdet i en alder av 56 år har hun i mange år vært avhengig av sosialstønad. Nå er hun lei av retorikken som brukes mot det hun kaller «oss fattigfolk».

– Jeg er rasende på arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna. Hun har videreført myten om at fattigfolk er latsabber, unnasluntnere og snyltere som ikke gidder å stå opp om morran. Hennes uttalelser oppleves ydmykende, sier Engen. Hun mener det er skammelig at slike uttalelser kommer fra et parti som kaller seg sosialdemokrater, og at dette vitner om at Arbeiderpartiet ikke lenger er et parti for venstresiden.

Startet på Facebook

Hver morgen de siste ukene har Engen startet dagen, gjerne før kl 07.00, med en post på Facebook der hun kommer med krass kritikk til arbeids- og inkluderingsministeren.

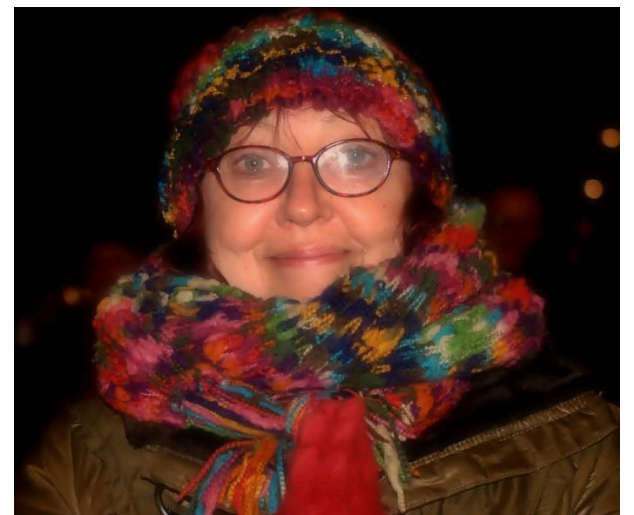
– Jeg trodde ikke at det skulle bli en kampanje første gang jeg skrev #jegharståttopp. Jeg var bare provosert av Brennans og Trygve Slagsvold Vedums uttalelser om å stå opp om morran og at det skal lønne seg å jobbe. Det gjør det jo ikke for de fleste uføre som kan jobbe litt. Jeg ville at de skulle vite at fattigfolk faktisk står opp hver eneste morgen.

– Mange står opp for å stå i matkø. Andre igjen står opp etter en søvnløs natt. Noen står opp for å sende barn til skole og barnehage, forteller Engen.

Aksjonen ble raskt plukket opp av AAP-aksjonen som arbeider for en styrking av ordningene for syke og uføre. De oppfordrer flere til å slenge seg med og synliggjøre virkeligheten for folk på de laveste trygdesatsene.

Kampen mot uverdigheten

I Oslo er satsen for sosialstønad for livsopphold for enslige 8214 kroner i måneden. Dette skal dekke alt fra mat, klær, lege og tannlege, internett, telefon og medisiner. For mange, slik som for Engen, strekker ikke dette til når husleia er høy og pensjonen lav.



Forbanna: Aktivist og minstepensjonist Johanna Engen
Foto: Tarq Abu Nahel.

Derfor oppfordrer hun flere til å kaste seg med i kampanjen.

– Vi må sette søkelyset på den uverdige situasjonen vi på lave ytelses befinner oss i. Det er provoserende at politikere som Tonje Brenna tror at det går an å sulte folk ut i jobb. Det har aldri fungert. Nå har vi også et system hvor det heller ikke lønner seg å jobbe for de som faktisk kan jobbe litt.

Hva håper du kampanjen kan bidra til?

– Målet er et løft for oss som lever under fattigdomsgrensa. Vi ønsker oss anstendige trygder og pensjoner det går an å leve av. Vi vil ikke stå i matkøer. Vi vil ikke stå med lua i handa, og vi vil ikke være avhengige av almisser. Vi vil leve et verdig liv. Ingen har blitt uføretrygdet fordi de er late og ikke gidder å stå opp. Vi ble uføretrygdet fordi vi er for syke til å jobbe.

Ord har makt

I tillegg til å synliggjøre virkeligheten for mennesker på lave trygdesatser er Engen opptatt av hva slags språk og formuleringer som brukes om fattigdom. Hun mener dagens regjering driver skjønning av problemet, og oppfordrer til klarspråk. Hun peker særlig på formuleringer som «barnefattigdom» og «hjelpe de svake».

– Det er ikke barna som er fattige, men foreldrene. Barna vokser opp i fattigdom. Og vi er ikke svake, vi er de sterkeste som utholder fattigdommen år etter år. Vi er nødt til å være sterke.

– Heller enn å snakke om lavinntektsfamilier, som høres pent ut, må vi tørre å si fattigdom. Slik kan vi belyse problemet og bli hørt.



Palestinakomiteen krever våpenhvile nå

I flammer: Gazas befolkning har vært bombet kontinuerlig siden 7. oktober. Foto: Hosny Salah/Pixabay.

Palestina

Ingrid Andrea Holland ingrid@roedt.no

– Vi er svært bekymret over den alvorlige situasjonen i Gaza, sier Line Khateeb, leder av Palestinakomiteen i Norge. Hun mener Norge kan gjøre mye mer for å stanse Israels brutale krigføring og drap av barn og sivile i Gaza.

– Dette er de mest alvorlige angrepene vi har sett mot det palestinske folk siden 1948. Da Israel ble etablert ble 750 000 palestinere fordrevet fra sine byer og landsbyer. Akkurat nå er 1.4 millioner mennesker på flukt i Gaza, men de har ingen steder å dra. I gjennomsnitt har 1000 barn blitt drept ukentlig siden 7. oktober i år.

– Nå har norske ledere begynt å våkne og kreve våpenhvile, men det er først etter enorme sivile tap. Nå nærmer vi oss 9000 drepte og over 20 000 sårede. Israel har stengt av alt av forsyninger og flere sykehus er ute av drift. Dette er veldig brutalt. Vi er veldig bekymret over at dette får lov til å skje.

Handlingslammet FN

Hvorfor griper ikke FN inn og stanser Israels angrep?

– Det må bestemmes i FNs sikkerhetsråd og der legger USA, Israels største støttespiller, ned veto. Israel har opprettholdt en ulovlig okkupasjon i 56 år. Og blokaden av Gaza, som har vart i 16 år, regnes som en krigsforbrytelse. Det har blitt stilt krav om å stoppe Israels brudd på internasjonal lov lenge før de siste angrepene nå har startet, men FN er rett og slett handlingslammet. I FNs generalforsamling er stemningen heldigvis en helt annen. Der står flertallet av verdens land på linje med palestinernes rettigheter.

Hva kan Norge gjøre for å stanse angrepene?

– Norge kan gjøre mye. På samme måte som det er iverksatt sanksjoner mot Russlands okkupasjon av Ukraina og annekteringen av Krim, bør Norge sette inn sanksjoner mot Israel som følge av deres okkupasjon av Vestbredden og Gaza, og annektering av Øst-Jerusalem og Golanhøydene.

– Norge, som stemte for våpenhvile i FNs sikkerhetsråd, har også mulighet til å påvirke og søke allianser med andre land. Som følge av Oslo-avtalen er Norge også med i den internasjonale giverlandsgruppen for Palestina,



Leder i Palestinakomiteen: Line Khateeb.
Foto: Birte Bødtker/Palestinakomiteen.

som koordinerer nødhjelp og finansiering til palestinske myndigheter, og har dermed tillit hos det palestinske folk.

Boikott, deinvestering og sanksjoner

– Boikott innebærer at vi som enkeltpersoner kan la vær å kjøpe israelske varer og at vi oppfordrer lokale og nasjonale myndigheter til å ikke samarbeide med statlige israelske selskap, eller selskaper som bidrar til okkupasjon. Det er viktig å understreke at vi ikke oppfordrer til boikott av enkeltpersoner, men av statlige institusjoner.

– Deinvestering er særlig relevant for Norge. Oljefondet er den største europeiske investoren i selskaper som profiterer på okkupasjonen av Palestina. Eksempelvis har oljefondet investeringer i israelske banker som gir lån til bosettinger og i selskap som driver ulovlig overvåking av palestinske fanger og sivile. Norge kan trekke disse investeringene som profiterer på okkupasjonen.

– Med sanksjoner mener vi eksempelvis å holde israelske ledere ansvarlige i den internasjonale straffedomstolen. Det må også gjennomføres en uavhengig granskning av krigsforbrytelser begått i både Israel og Palestina. Vi kan ikke overlate til israelske myndigheter å fortelle oss hva som skjedde den 7. oktober eller hva de gjør nå i Gaza.

– Alle kan bidra i å spre informasjon om situasjonen i Palestina. Men det er viktig å være kritisk, se etter troverdige kilder i søken av informasjon. Forhåpentligvis vil det enorme engasjementet vi ser nå få verdens ledere til å våkne.



Storingsrepresentant: Bjørnar Moxnes er utenrikspolitisk talsperson i Rødt. Foto: Ihne Pedersen.

– Norge må gjøre mer for Palestina

Palestina

Brage Aronsen brage@roedt.no

– Så langt har ikke Israels massive angrep mot en hel befolkning fått noen politiske eller diplomatiske konsekvenser. Tida er inne for å vise at vi ikke aksepterer Israels gjentatte brudd på folkeretten, sier Bjørnar Moxnes.

– Det er viktig å huske at dette ikke er noen konflikt mellom to likeverdige parter. I virkeligheten er det en militært fullstendig overlegen okkupasjonsmakt på den ene siden og et okkupert palestinsk folk på den andre. Å avskjære en hel befolkning fra resten av verden og bombe massivt, slik Israel gjør med palestinerne i Gaza, er ulovlig, inhuman, og en kollektiv avstraffelse som må ta slutt, sier Bjørnar Moxnes, utenrikspolitisk talsperson i Rødt.

– 30 år har gått siden Osloavtalen, som skulle sikre palestinerne deres egen stat. Men nå forverres situasjonen for palestinerne for hver dag som går.

Norge har ennå ikke anerkjent Palestina som en selvstendig stat. Derimot anerkjenner Norge staten Israel innenfor grensene før seksdagerskrigen i 1967. På bakgrunn av dette hadde Rødt allerede før den siste krigen brøt ut levert et forslag om anerkjennelse av Palestina på Stortinget.

– Dette forslaget handler om at Norge må gjøre alt vi kan for å bidra til at okkupasjonen avsluttes og at Israel presses til å følge folkeretten. Konkret har vi foreslått at Norge skal gjøre som 138 av FNs medlemsland og anerkjenne Palestina som stat.

– Videre foreslår vi at Norge skal forby varer produsert på okkupert jord i strid med Folkeretten, at Norge skal tilslutte seg FNs apartheidkonvensjon og at Norge skal ta initiativ til å gjenopprette FNs spesialkomite mot apartheid, sier Moxnes.

Da Rødt Nytt gikk i trykken var forslaget allerede nedstemt i utenrikskomiteen.

– Det er skuffende at Arbeiderpartiet ikke vil lytte til LO, Norsk Folkehjelp og andre som i lang tid har krevd anerkjennelse av Palestina. Det er også merkelig at Ap ikke vil støtte kravet om forbud mot varer produsert på okkupert jord i strid med Folkeretten. Under LO-kongressen i 2013 uttalte utenriksminister Espen Barth Eide at dette kravet var «helt på sin plass». Jeg har vanskelig for å forstå hvorfor han har snudd i dette spørsmålet.

– Det er bra at regjeringa fordømmer blokaden av Gaza og at Jonas Gahr Støre er tydelig på at Israel bryter folkeretten. Men historien har vist at Israel gir blaffen i slike fordømmelser. Nå er tida kommet for at Israels kontinuerlige brudd på internasjonal lovgivning får konsekvenser, sier Moxnes.



Storingsrepresentant: Sofie Marhaug er energipolitisk talsperson i Rødt. Foto: Ihne Pedersen.

Makspris på strøm kan bli ulovlig

Kraftpolitikk

Brage Aronsen brage@roedt.no

– Når det største fagforbundet i privat sektor krever en ny kraftpolitikk bør alarmene gå i regjeringa, og særlig i Arbeiderpartiet.

Det sier Sofie Marhaug, stortingsrepresentant og energipolitisk talsperson i Rødt, etter at Fellesforbundets landsmøte i oktober gikk inn for at Norge skal gå ut av EUs energiunion Acer.

– Regjeringen hadde nok helst ønsket at strømprisopprøret skulle blåse over.

Med kommisjoner, utvalg og rapporter har Arbeiderpartiet og Senterpartiet kjøpt seg tid, men løsningene lar vente på seg. Alt tyder på at vi går en ny vinter med skyhøye strømpriser i møte.

– Under sitt landsmøte krevde Fellesforbundet «et oppgjør med vårt eksisterende markedsbaserte kraftregime». Problemet er at ledelsen i Arbeiderpartiet er tilhengere av det europeiske markedsregimet. Det er ikke mulig å se forskjell på Høyre og Arbeiderpartiet i kraftpolitikken.

– Signalet fra Fellesforbundet bør være en alvorlig vekker for Arbeiderpartiet. Mange lavtlønte og andre med dårlig råd er tvunget til å velge mellom lys i lampene og mat på bordet når strømprisene og matvareprisene stiger parallelt.

– Regjeringen burde også lytte til folk som jobber i industri og næringsliv som har fått et prissjokk av en annen verden. Det uttalte målet fra Hurdalsplattformen om at «rimelig fornybar kraft forblir et konkurransefortrinn for norsk industri» har ikke blitt fulgt opp med tiltak fra regjeringen.

– Skal vi lykkes med overgangen til lavutslippssamfunnet er den norske arbeiderklassen avhengig av at vi tar vare på de arbeidsplassene som baserer seg på kortreist, fornybar vannkraft. Hvis ikke får vi en markedsstyrt krasjlanding som vil ramme arbeidsfolk aller hardest, sier Marhaug.

Kort tid etter Fellesforbundets landsmøte kom høyesterettsdommen i Nei til EUs søksmål mot staten, som slo fast at Stortinget lovlig vedtok å ta Norge inn i Acer. Kampen om Norges tilknytning til det europeiske kraftmarkedet er imidlertid langt ifra over med det, forklarer Marhaug.

– Nå står kampen om EUs fjerde energimarkedspakke. Dersom Norge tilsluttes denne, vil Acer få enda mer makt og det vil bli enda vanskeligere å ta tilbake den politiske kontrollen over krafta. Pakken inneholder for eksempel et forbud mot inngripen i markedsprisen. Makspris blir rett og slett ulovlig.

– Rødt kommer til å fortsette å jobbe for at Arbeiderpartiet og Senterpartiet i regjering legger ned veto mot fjerde energimarkedspakke og stanser innlemmelsen i EUs energipolitikk.



Småbyidyll: Charlotte Therkelsen på gata i Kragerø under valgkampen. Foto: Ihne Pedersen.

Hun er Rødts nye ordfører i Kragerø

Rødt

Ingrid Andrea Holland ingrid@roedt.no

– Jeg elsker lokalsamfunnet mitt og vil være med å fatte gode avgjørelser for det. Derfor ser jeg på det å bli ordfører som et stort privilegium, sier Charlotte Therkelsen til Rødt Nytt.

Den 20. oktober ble det endelig klart at nestleder i Rødt, Charlotte Therkelsen Sætersdal, blir den nye ordføreren i Kragerø kommune. Avgjørelsen kom etter flere uker med politisk usikkerhet i kystkommunen, hvor Therkelsen nå skal lede et kommunestyre bestående av representanter fra Rødt, Ap, SV, Sp, Venstre og uavhengige representanter.

– Den borgerlige konstellasjonen som skulle styre sammen sist, fra Senterpartiet til Frp, de brøt med hverandre tidlig i perioden, og det har politikken i Kragerø vært preget av. Nå har vi inngått et valgteknisk samarbeid hvor den rød-grønne blokka samarbeider med sentrumsblokka. Vi er enige om hvem som skal være ordfører og varaordfører, og vi skal bli enige om budsjett.

– Jeg håper å skape et godt politisk samarbeidsklima i kommunen, og å bringe politikerne nærmere dem som kjenner våre vedtak på kroppen. Kragerø er en kommune med spredt bosetting og jeg vil at folk skal føle seg trygge på at de får gode velferdstjenester uansett hvor de bor.

Vil utjevne forskjeller og verne strandsonen

Ønsket om mindre avstand mellom politikerne og folk flest er noe Rødt Kragerø har vært opptatt av i lang tid. Nå får Therkelsen anledning til å sette det ut i livet.

Hvordan vil innbyggerne i Kragerø merke at det nå er en Rødt-politiker som bærer ordførerkjedet?

– De kommer forhåpentligvis til å merke at de har en ordfører som bryr seg om hele laget i befolkningen. I tråd med Rødts politikk er jeg opptatt av å utjevne økonomiske forskjeller i lokalsamfunnet. I tillegg vil innbyggerne merke at de har en ordfører som er opptatt av å verne om strandsona og allemannsretten i en kommune preget av stort utbyggingspress, sier Therkelsen.

Store forskjeller gir grobunn for Rødt

Therkelsen er den første Rødt-ordføreren siden Knut Henning Thygesen ble valgt som ordfører i Kragerø



Ordfører i Kragerø: Charlotte Therkelsen. Foto: Ihne Pedersen.

nabokommune Risør i 2007. Den gangen ble ordføreren valgt direkte av velgerne. Vervet hadde han fram til 2011, samme år som ordningen med direktevalg av ordføreren ble avvirket. Therkelsen tror ikke det er helt tilfeldig at partiets to eneste ordførere har kommet fra henholdsvis Risør og Kragerø.

– I likhet med Risør har vi i Kragerø hatt veldig aktive lokallag helt siden Rød Valgallianses dager, med tydelige personligheter. Vi har vært en politisk kraft og vist at vi er til å stole på over lang tid. Og så tror jeg det har noe å gjøre med at begge disse kystbyene ligger i skjæringspunktet mellom det voldsomme feriepresset og fastboende i små kommuner med periodevis høy ledighet og lav snittinntekt. Den kontrasten gjør at Rødts budskap om mindre forskjeller får gehør hos folk.

Du har bakgrunn fra serveringsbransjen. Er det en fordel når man skal være ordfører?

– Ja, det tror jeg! Jeg tror veldig på kort avstand mellom politikere og befolkningen. Så det å møte folk på pub, kafé eller over bardisken har vært veldig nyttig for meg som politiker. Du plukker opp ting på en helt annen måte når du ser folk i øynene enn ved å lese rapporter og statistikker, sier Therkelsen.

Mange lurer kanskje på hva en revolusjonær gjør i ordførersetet. Hva svarer du til det?

– Da svarer jeg at lokaldemokratiet er en av de mest dyrebare menneskeskapte verdiene vi har. Å få sitte i førersetet i forvaltningen av det i fire år er en mulighet vi ikke kan la gå fra oss hvis vi mener noe med å stille til valg.



Smutthull: De nye reglene om innleie må tydeliggjøres, mener Rødt. Foto: Martin Walther.

Vil tette smutthull i de nye innleiereglene

– Dersom innleieregelverket skal fungere, er det avgjørende at de tillitsvalgte får reell makt og innflytelse over innleien i sin egen bedrift, sier Rødt-leder Marie Sneve Martinussen.

1. april trådte regjeringens nye regler for innleie i kraft. Etter de nye reglene er det bare bedrifter med tariffavtale, som etter avtale med de tillitsvalgte, kan benytte seg av innleie fra bemanningsbyråer. Men reglene har et smutthull: loven sier ikke at de tillitsvalgte må være tillitsvalgt i fagforbundet som har tariffavtale med virksomheten.

Dette gjorde det for eksempel mulig for ledelsen i Keafer Energy å inngå en avtale med verneombudet om innleie på Johan Sverdrup-installasjonen i Nordsjøen. Slik slapp de å forholde seg til Fellesforbundet, som de har inngått tariffavtale med. Likevel ville ikke daværende arbeidsminister Marte Mjøs Persen være med på å tette smutthullet. Nå ser det ut til at regjeringa har snudd.



Rødt-leder: Marie Sneve Martinussen. Foto: Ihne Pedersen.

– Dette handler om å styrke det organiserte arbeidslivet gjennom å gi fagforeningene mer makt og innflytelse. Hvis faste ansettelser fortsatt skal være normen i norsk arbeidsliv kan vi ikke godta at de tillitsvalgte i Keafer, som kjemper for å sikre faste ansettelser i sin bedrift, blir satt på sidelinjen, sier Rødt-leder Marie Sneve Martinussen.

– Derfor er vi veldig glad for at arbeidsminister Tonje Brenna sier at regjeringa nå har snudd. Nå forventer vi at regjeringspartiene støtter opp om Rødts forslag om å rydde opp i lovverket.



Mangler folk: Barnehagene sliter med en alvorlig bemanningskrise. Foto: Magne Hagesæter.

Bemanningskrise i barnehagene rammer barna

– Bemanningsunderskuddet forringer den faglige kvaliteten i barnehagene. Nå trenger vi en opptrappingsplan for å sikre forsvarlig bemanning, sier Hege Bae Nyholt.

Utdanningsforbundet slår alarm etter at undersøkelser de har gjort viser hvordan bemanningskrise i barnehagene går utover barna. Rapporten avdekker at mange av barnehagestyrene mener de ikke klarer å gi det tilbudet som barnet har krav på ifølge barnehageloven og rammeplanen. Det skriver Dagsavisen, som først omtalte saken.

– Funnene i Utdanningsforbundets rapport er alarmerende. Rundt halvparten av barnehagene har opplevd å måtte kutte åpningstida på grunn av for dårlig bemanning. Samtidig har nesten en tredjedel av de spurte erfart at barnehagens eiere gir signaler om at det skal ikke stenges selv om bemanningen er kritisk lav, sier Hege Bae Nyholt, stortingsrepresentant for Rødt og leder av Utdannings- og forskningskomiteen. Hun har selv jobbet 17 år som barnehagepedagog.



Stortingrepresentant: Hege Bae Nyholt er leder i Utdannings- og forskningskomiteen. Foto: Ihne Pedersen.

– Som barnehagepedagog har jeg selv følt på frustrasjonen over å ikke få gjennomført turer, språkopplæring, motorisk opplæring og så videre fordi vi har vært for få på jobb.

– Barnehagen er lovfestet som en pedagogisk virksomhet. Og det er de ansatte som skaper trygge rammer for lek, utvikling og læring. Derfor har Rødt levert et forslag på Stortinget om en forpliktende opptrappingsplan for forbedringer i bemanningsnormen som sikrer bedre og mer stabil dekning av personale i barnehagene. Målet skal være en dekning på minst 50 % barnehagelærere og 25 % fagarbeidere, sier Nyholt.



Hemmelighold: Rødt ønsker offentlig innsyn i hvem som ønsker bygge ut havvind i Norge. Foto: Nicholas Doherty/Unsplash.

Reagerer på havvind-hemmelighold

Regjeringa vil hemmeligholde hvem som ønsker å bygge ut havvind i Norge. Olje- og energidepartementet har sendt et forslag på høring om å begrense offentlig innsyn i søknadene frem til tildelingen har skjedd. Begrunnelsen er konkurransehensyn. Det skriver E24

Samme dag som forslaget ble sendt på høring, sendte stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson et skriftlig spørsmål til olje- og energiminister Terje Aasland om hvorfor offentligheten ikke skal få innsyn. «Forslaget som er sendt på høring begrenser kun innsynsretten frem til tildeling er skjedd», skriver Aasland, og viser til at det samme gjelder i offentlige anskaffelser og konkurranser om flyrutetjenestetilbud.

Energipolitisk talsperson i Rødt, Sofie Marhaug, er likevel svært skeptisk.

– Når man skal etablere en helt ny næring er det dårlig å starte med hemmelighold, sier Marhaug til E24.

– Havvind vil ikke bli lønnsomt med det første, og kanskje ikke det andre eller tredje heller, og det skal brukes store statlige subsidier. Da er vi enda mer avhengig av gjennomskiktighet i prosessene. Det er veldig urovekkende at vi starter i denne enden. Dette øker min skepsis til hele næringen.



Hemmelige støttespillere: FrP fikk 12 millioner kroner i valgkampbidrag fra givere som er holdt hemmelig for offentligheten. Foto: Ihne Pedersen.

Flertall mot Frps hysj-penger

I begynnelsen av oktober stemte et flertall på Stortinget for Rødts forslag om å sette en stopper for anonyme valgkampbidrag. Bakgrunnen for vedtaket er at foreningen Aksjon Borgerlig Valgseier ble den suverent største enkeltstående bidragsyteren under høstens valgkamp. De ga til sammen 12 millioner kroner til Fremskrittspartiets valgkampkasse før valget. Problemet er at foreningen holder identiteten til givne skjult for offentligheten. Det blir det nå slutt på etter at stortingsflertallet stemte for Rødts forslag om en endring partiloven som sikrer at reelle bidragsytere av bidrag over de beløpsgrenser som loven fastsetter, innberettes og offentliggjøres.

– Rødt har fått et viktig gjennomslag om at regjeringa nå må ta tak i lovverket for partifinansiering for å holde amerikanske tilstander unna norsk politikk, sier Rødt-leder Marie Sneve Martinussen til Dagbladet.

– Anonyme pengestrømmer fra sponsorer og omgåelse av dagens lovverk kan rokke ved demokratets grunnvoller. Dette er et viktig første steg i et større arbeid som trengs for å gjenreise tilliten til demokratiet.

Annonse:

Faglig konferanse

Melahuset i Oslo lørdag 25. november

Hør blant andre: Sofie Marhaug, stortingsrepresentant for Rødt • Boye Ullmann, faglig sekretær i Rødt • Atle Tranøy, tidligere konserntillitsvalgt i Aker • Bjørn Sigurd Svingen, leder i Raufoss Jern og Metall • Bjørnar Moxnes, stortingsrepresentant Rødt • Roger Bjørnstad, sjefsøkonom i LO • Berit Tevik, leder Fagforbundet Barn og oppvekst i Oslo • Gudrun Høverstad, Pensjon for alle • Eystein Garberg, leder for Elektroarbeidernes Fagforening i Trøndelag



Mer informasjon og påmelding på roedt.no

Foto: Ruben Fagereng

Hva skjer?

11. november

Nei til EUs kvinnekonferanse

Oslo Røde Kors. neitileu.no

14. - 15. november

Krafttak - Energitpolitisk konferanse

Oslo Røde Kors. industriaksjonen.no

20. november

Konferanse om seriøsitet og akrim i telekombransjen

Oslo Røde Kors. fairplaybyggoslo.no

24. november

Sterke tillitsvalgte - Faglig konferanse

Melahuset, Oslo. de-facto.no

25. november

Rødts faglige konferanse

Melahuset, Oslo. roedt.no

25. november

Klassekampens venners julemesse

BUL-salen, Oslo. kk-venner.no

Tips oss om aktuelle arrangementer!
Send en e-post til brage@roedt.no.

Annonse:

Nødhjelp til Gaza



Du kan støtte det livreddende arbeidet til Norwegian Aid Committee (Norwac) på kontonummer: 1506.99.02488 (merk donasjonen med «Nødhjelp Gaza») eller på vipps: 126863.

Annonse:

Forstå for å forandre

KUN 95,-

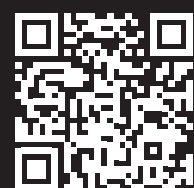
FORSTÅ for å FORANDRE

Bestill på: marxisme.no

Annonse:

Sterke tillitsvalgte

FAGLIG KONFERANSE
24. NOVEMBER
MELAHUSET, OSLO



Scan koden for event på Facebook

DE FACTO
KUNNSKAPSENTER FOR FAGORGANISERT

Bli medlem i Rødt!

Send sms med «Rødt [navn] [din e-post] [din adresse]» til 2090 eller se roedt.no/bli-medlem



fb.me/roedt



[@rauddt](https://twitter.com/rauddt)



[@stemroedt](https://www.instagram.com/stemroedt)

Følg oss i sosiale medier for å oppdage mer om Rødt, få svar på det du lurte på og dele med vennene dine.

